

Zlatko Dukić, književnik i novinar

**Snaga i moć umjetničke fotografije
(Riječ na otvaranju izložbe fotografija Asocijacije za umjetničku fotografiju BiH
i Foto-kino kluba Tuzla u Galeriji Foto-kino kluba u
četrvtak, 25.10.2012. god. u 19 sati)**

U mjesto klasičnog, adekvatno uglađenog slova, koje se očekuje u ovakvim odlikama, dopustićete mi malo drukčiji početak, ali s istim ciljem - prigodnog otvaranja jedne vriedne izložbe.

Elem, kad sam juče pažljivo gledao radove, pripremljene za ovogodišnji FotoBiH posve spontano, dakle kao neki neznani podsticaj, nametnu mi se vezivno tkivo svih ovih fotografija: ovo je umjetnički rad, koji najbolje pokazuje, ovjerava i potvrđuje sve ono po čemu se umjetnička razlikuje od svake druge i svake drukčije fotografije. A razlikuje se po tome što ona priča priču, što tjera da se pred njom zaustavite, da razmislite, pročitate ono što vam kazuje i, naravno, da vam bude lijepo.

Ova jednostavna, a krupna istina je, bar podsvjesno, prisutna kod svakog umjetničkog fotografa. I kad je nije svjestan, i kad je ne osjeti, i kad ne misli na nju, ta snaga i moć se, kao unutrašnja kreativna sila i kao pogonsko gorivo -obavezno nađe i odradi svoje. Uz ovaj, nameće se još jedan utisak: crno- bijele umjetničke fotografije, a ima ih i ovog puta, dokazuju kako postoje motivi, postoje sadržine, kompozicije, stilski oblici ovakvog izraza, koji se jedino mogu, najbolje uspiju i efektno ponude - samo ako su majstorija na crno-bijeli način. I, obratno, doduše - ima motiva, ima sadržaja, ima kompozicija, koje su efektne, uspjele i, prema tome, ostavljaju utisak samo ako su u boji.

O ovim pitanjima bi se moglo razmišljati i tokom razgledanja umjetničkih fotografija, koje su nam ovog puta ponuđene. Predlažem da se to učini zato što većina radova zaslužuje da se na njih obrati pažnja i, pogotovo, što se u većini njih mogu provjeriti rečene teze.

U meni se, ako je dopuštena subjektivna sugestija, nikad nije raspetljao Gordijev čvor dileme o tome da li je veće majstorstvo zalediti lice u portret, koji govori kao priča, ili je, pak, viši umjetnički domet uloviti motiv pejsaža - s maglom ili bez nje, ujutro ili uveče, iz neobičnog ugla, sa nesvakidašnjim sadržajem.

Pretpostavljam da se ova vrsta ugodne dileme javlja i kod mnogog drugog ljubitelja umjetničke fotografije. Kao što pretpostavljam da su autori ovdje izloženih radova - na primjer Kako do doručka, Električar; Konji vatreni, Starac, Neki drugi svijet, Čarobno jutro, Crno-bijeli svijet, Snijeg u Trebinju I i II i mnoge druge, ove sam izdvojio samo ilustracije radi - bili svjesni činjenice da je to što su lovili objektivom bilo, jednostavno, nešto čemu se nije moglo odoljeti.

Pri tome, posve je svejedno šta ih je tiskalo ka tome da aktiviraju objektiv. Nijedan od

108 ovdje ponuđenih radova, zapravo, ne pati od formalnog pitanja zašto, čemu i s kojim ciljem je nastala ova ili ona umjetnička fotografija. Svi autori su morali biti rukovođeni onim prigušenim, samozatajnim, ali uvijek spremnim, tačnije uvijek dovoljno budnim stvaralačkim refleksom - koji će proraditi onda kad je najpotrebnije i kad će to uroditi rezultatom, efektom, užitkom stvaranja nečeg novog, dotad nepoznatog, a umjetnički o-vjekovječenog...

Uz sve ovo, što je niska odlika i članova i aktivnosti Asocijacije za umjetničku fotografiju Bosne i Hercegovine i Foto kino kluba Tuzla, dodatno fascinira neumor, upornost i istrajnosti, s kojima se oni hvataju ukoštac sa besparicom, ograničenim uslovima rada, nedovoljnim razumijevanjem za ono što čine. Pouzdajući se u vlastiti osjećaj za kreaciju, u entuzijazam, pa i u inat, kao vid kreativne tvrdoglavosti, navikli su nas na ovakve izložbe, na redovne smotre svog stvaralaštva i na to da nas uvijek prijatno iznenade i prirede ugođaj vrijedan svake pažnje.

Što onome koje u mojoj poziciji, u još veće zadovoljstvo i ugodnost pretvara priliku i mogućnost da kaže par prigodnih rečenica i proglasi otvorenom izložbu fotografija.

Tuzla, 24.10. 2012.